

עין משפט
נר מצוה

גז:

הכונס פרק ששי בבא קמא

מסורת הש"ס

לא א אמר בשומר הנב. נראה דקאי אהא דעבי למילף
בשליה המפקד (ב"מ דף מה:) (ו)ס) שלוחת יד בשומר סכר
משומר חנם אע"ג לשומר סכר מתחייב קרנא בלא שבויה קסבר
האי תנא כפילא בשבויה עדיפא מקרנא בלא שבויה ותימה
להאי תנא מנלן דפרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם ושינה בשומר
סכר איתרן אלא דנפרק השאל (שם)
דף זר:) לא קיימא לן אלא משום
דקרנא בלא שבויה עדיפא ועוד
קשה דבסמוך גבי ק"ו שאין עליו
משוה דפרין מה לשומר סכר שכן
משלם תלומי ככל כ"ו לומר ולכן
דין הוא שיתחייב בגניבה ואבידה
אדרבה כיון דחמור הוא ה"ל לומר
שלא יתחייב כדי שיתחייב ככל ו"ל
דהא פשיטא דעדיפא חומרא דקרנא
בלא שבויה מחומרא דכפילא בשבויה
דמי יודע שינה לדין קן ולכן יש
לנו להעמיד פרשה שניה שחייב קרן
בגניבה בשומר סכר שהוא חמור
ופרשה ראשונה שפטור בשומר חנם
דלגבר פשטו הוא שזו חמור מזה
אלא לעשות פירכא על ק"ו שפיר
פרכינא מכפל אע"פ שהוא חומרא
קטנה כיון שאין בלמד אע"פ שיש
בלמד חומרא אחרת חמורה ממנה
והאי תנא דבסמוך דקסבר קרנא
בלא שבויה עדיף מכפילא בשבויה
מפני שזה קולתו גרמיה לו שמתחייב
בכפל זה חומרתו גורמת לו שפטור
מכפל וכה"ג איכא גריס ב"מ (דף
ד. ו)ס) גבי ר' חייה תורת הזמה
לא פריך: **נמצא** ש"ש מש"ב
תשלומי כפ"ל בטוען טענת לסמים
מוזיין. אלא אי גזלן הוא יומא דטוען
טענת גזלן ונמצא שהוא כידו לא
משלם ככל וז"ל אכתי נמצא ש"ש
משלם ככל בטוען טענת גזלן כדעלים
ושמא אין שייך ככל בטוען טענת
גזלן בענין זה ואפי' שייך אין לחוש
אי המ"ל ולטעמין ולא קאמר:
קסבר האי תנא קרנא בלא
שבויה עדיפא.

מוסף רש"י

שכן משלם ככל בטוען
טענת לסמים מוזיין.
טענת מופתו בתשלומין
היא אלוה וטוען טענת
גזלן לא לענין כפל אלא
שכנגד וזוהי ענין שיהא
אלא. תאמר כפילא שיש
לגזלן לדין כפל, וכי שפיר
ואמר לטעים מוזיין לא
על וטען מחייב את עצמו
בקרן (ב"מ זר.). קרנא
בלא שבויה עדיפא
מכפילא בשבויה. אין
זו שבויה דקרנא דמחייב
ליה לשלם מבי טעין
לפטעין מוזיין נעלה וחייל
לא נשבע לנקר, עדיפא
להיות חמורה משומר סכר
הלא לדין כפל אלא כפי
ונשבע על קן לנקר וזוהי
אחת אמר פטור מה
הקרא (ו)ס) השוכר פרה
מחבירו ונגבה. אע"פ
שהשוכר חייב בגניבה
ואבידה, מכל מקום אם
רוצה לנקר ולשבע היה
נשבע בשבועה. הלך כי
אמר נגבה וחייל עצמו
בקרן נקרא לו כפילא ב"מ
זר.). שוכר בנישא שוכר
דמי האול ונמצא ש"ש
אלא. אע"פ שחייב סכר
שפולתו שומר סכר הוא,
דאי לא היב סכר היו
שאלו וחייל לחטוק, השתא
דידיב ליה אגרא לא היו
ו"ל (ו)ס). הוא שומר סכר
חנם דמי. דקאי היב אגרי
מלחמה ואי טעל סכר על
שמירתו (ו)ס).

לא א אמר בשומר הנב. נראה דקאי אהא דעבי למילף
בשליה המפקד (ב"מ דף מה:) (ו)ס) שלוחת יד בשומר סכר
משומר חנם אע"ג לשומר סכר מתחייב קרנא בלא שבויה קסבר
האי תנא כפילא בשבויה עדיפא מקרנא בלא שבויה ותימה
להאי תנא מנלן דפרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם ושינה בשומר
סכר איתרן אלא דנפרק השאל (שם)
דף זר:) לא קיימא לן אלא משום
דקרנא בלא שבויה עדיפא ועוד
קשה דבסמוך גבי ק"ו שאין עליו
משוה דפרין מה לשומר סכר שכן
משלם תלומי ככל כ"ו לומר ולכן
דין הוא שיתחייב בגניבה ואבידה
אדרבה כיון דחמור הוא ה"ל לומר
שלא יתחייב כדי שיתחייב ככל ו"ל
דהא פשיטא דעדיפא חומרא דקרנא
בלא שבויה מחומרא דכפילא בשבויה
דמי יודע שינה לדין קן ולכן יש
לנו להעמיד פרשה שניה שחייב קרן
בגניבה בשומר סכר שהוא חמור
ופרשה ראשונה שפטור בשומר חנם
דלגבר פשטו הוא שזו חמור מזה
אלא לעשות פירכא על ק"ו שפיר
פרכינא מכפל אע"פ שהוא חומרא
קטנה כיון שאין בלמד אע"פ שיש
בלמד חומרא אחרת חמורה ממנה
והאי תנא דבסמוך דקסבר קרנא
בלא שבויה עדיף מכפילא בשבויה
מפני שזה קולתו גרמיה לו שמתחייב
בכפל זה חומרתו גורמת לו שפטור
מכפל וכה"ג איכא גריס ב"מ (דף
ד. ו)ס) גבי ר' חייה תורת הזמה
לא פריך: **נמצא** ש"ש מש"ב
תשלומי כפ"ל בטוען טענת לסמים
מוזיין. אלא אי גזלן הוא יומא דטוען
טענת גזלן ונמצא שהוא כידו לא
משלם ככל בטוען טענת גזלן כדעלים
ושמא אין שייך ככל בטוען טענת
גזלן בענין זה ואפי' שייך אין לחוש
אי המ"ל ולטעמין ולא קאמר:
קסבר האי תנא קרנא בלא
שבויה עדיפא.

לא א אמר בשומר הנב. נראה דקאי אהא דעבי למילף
בשליה המפקד (ב"מ דף מה:) (ו)ס) שלוחת יד בשומר סכר
משומר חנם אע"ג לשומר סכר מתחייב קרנא בלא שבויה קסבר
האי תנא כפילא בשבויה עדיפא מקרנא בלא שבויה ותימה
להאי תנא מנלן דפרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם ושינה בשומר
סכר איתרן אלא דנפרק השאל (שם)
דף זר:) לא קיימא לן אלא משום
דקרנא בלא שבויה עדיפא ועוד
קשה דבסמוך גבי ק"ו שאין עליו
משוה דפרין מה לשומר סכר שכן
משלם תלומי ככל כ"ו לומר ולכן
דין הוא שיתחייב בגניבה ואבידה
אדרבה כיון דחמור הוא ה"ל לומר
שלא יתחייב כדי שיתחייב ככל ו"ל
דהא פשיטא דעדיפא חומרא דקרנא
בלא שבויה מחומרא דכפילא בשבויה
דמי יודע שינה לדין קן ולכן יש
לנו להעמיד פרשה שניה שחייב קרן
בגניבה בשומר סכר שהוא חמור
ופרשה ראשונה שפטור בשומר חנם
דלגבר פשטו הוא שזו חמור מזה
אלא לעשות פירכא על ק"ו שפיר
פרכינא מכפל אע"פ שהוא חומרא
קטנה כיון שאין בלמד אע"פ שיש
בלמד חומרא אחרת חמורה ממנה
והאי תנא דבסמוך דקסבר קרנא
בלא שבויה עדיף מכפילא בשבויה
מפני שזה קולתו גרמיה לו שמתחייב
בכפל זה חומרתו גורמת לו שפטור
מכפל וכה"ג איכא גריס ב"מ (דף
ד. ו)ס) גבי ר' חייה תורת הזמה
לא פריך: **נמצא** ש"ש מש"ב
תשלומי כפ"ל בטוען טענת לסמים
מוזיין. אלא אי גזלן הוא יומא דטוען
טענת גזלן ונמצא שהוא כידו לא
משלם ככל בטוען טענת גזלן כדעלים
ושמא אין שייך ככל בטוען טענת
גזלן בענין זה ואפי' שייך אין לחוש
אי המ"ל ולטעמין ולא קאמר:
קסבר האי תנא קרנא בלא
שבויה עדיפא.

לא א אמר בשומר הנב. נראה דקאי אהא דעבי למילף
בשליה המפקד (ב"מ דף מה:) (ו)ס) שלוחת יד בשומר סכר
משומר חנם אע"ג לשומר סכר מתחייב קרנא בלא שבויה קסבר
האי תנא כפילא בשבויה עדיפא מקרנא בלא שבויה ותימה
להאי תנא מנלן דפרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם ושינה בשומר
סכר איתרן אלא דנפרק השאל (שם)
דף זר:) לא קיימא לן אלא משום
דקרנא בלא שבויה עדיפא ועוד
קשה דבסמוך גבי ק"ו שאין עליו
משוה דפרין מה לשומר סכר שכן
משלם תלומי ככל כ"ו לומר ולכן
דין הוא שיתחייב בגניבה ואבידה
אדרבה כיון דחמור הוא ה"ל לומר
שלא יתחייב כדי שיתחייב ככל ו"ל
דהא פשיטא דעדיפא חומרא דקרנא
בלא שבויה מחומרא דכפילא בשבויה
דמי יודע שינה לדין קן ולכן יש
לנו להעמיד פרשה שניה שחייב קרן
בגניבה בשומר סכר שהוא חמור
ופרשה ראשונה שפטור בשומר חנם
דלגבר פשטו הוא שזו חמור מזה
אלא לעשות פירכא על ק"ו שפיר
פרכינא מכפל אע"פ שהוא חומרא
קטנה כיון שאין בלמד אע"פ שיש
בלמד חומרא אחרת חמורה ממנה
והאי תנא דבסמוך דקסבר קרנא
בלא שבויה עדיף מכפילא בשבויה
מפני שזה קולתו גרמיה לו שמתחייב
בכפל זה חומרתו גורמת לו שפטור
מכפל וכה"ג איכא גריס ב"מ (דף
ד. ו)ס) גבי ר' חייה תורת הזמה
לא פריך: **נמצא** ש"ש מש"ב
תשלומי כפ"ל בטוען טענת לסמים
מוזיין. אלא אי גזלן הוא יומא דטוען
טענת גזלן ונמצא שהוא כידו לא
משלם ככל בטוען טענת גזלן כדעלים
ושמא אין שייך ככל בטוען טענת
גזלן בענין זה ואפי' שייך אין לחוש
אי המ"ל ולטעמין ולא קאמר:
קסבר האי תנא קרנא בלא
שבויה עדיפא.

לא א אמר בשומר הנב. נראה דקאי אהא דעבי למילף
בשליה המפקד (ב"מ דף מה:) (ו)ס) שלוחת יד בשומר סכר
משומר חנם אע"ג לשומר סכר מתחייב קרנא בלא שבויה קסבר
האי תנא כפילא בשבויה עדיפא מקרנא בלא שבויה ותימה
להאי תנא מנלן דפרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם ושינה בשומר
סכר איתרן אלא דנפרק השאל (שם)
דף זר:) לא קיימא לן אלא משום
דקרנא בלא שבויה עדיפא ועוד
קשה דבסמוך גבי ק"ו שאין עליו
משוה דפרין מה לשומר סכר שכן
משלם תלומי ככל כ"ו לומר ולכן
דין הוא שיתחייב בגניבה ואבידה
אדרבה כיון דחמור הוא ה"ל לומר
שלא יתחייב כדי שיתחייב ככל ו"ל
דהא פשיטא דעדיפא חומרא דקרנא
בלא שבויה מחומרא דכפילא בשבויה
דמי יודע שינה לדין קן ולכן יש
לנו להעמיד פרשה שניה שחייב קרן
בגניבה בשומר סכר שהוא חמור
ופרשה ראשונה שפטור בשומר חנם
דלגבר פשטו הוא שזו חמור מזה
אלא לעשות פירכא על ק"ו שפיר
פרכינא מכפל אע"פ שהוא חומרא
קטנה כיון שאין בלמד אע"פ שיש
בלמד חומרא אחרת חמורה ממנה
והאי תנא דבסמוך דקסבר קרנא
בלא שבויה עדיף מכפילא בשבויה
מפני שזה קולתו גרמיה לו שמתחייב
בכפל זה חומרתו גורמת לו שפטור
מכפל וכה"ג איכא גריס ב"מ (דף
ד. ו)ס) גבי ר' חייה תורת הזמה
לא פריך: **נמצא** ש"ש מש"ב
תשלומי כפ"ל בטוען טענת לסמים
מוזיין. אלא אי גזלן הוא יומא דטוען
טענת גזלן ונמצא שהוא כידו לא
משלם ככל בטוען טענת גזלן כדעלים
ושמא אין שייך ככל בטוען טענת
גזלן בענין זה ואפי' שייך אין לחוש
אי המ"ל ולטעמין ולא קאמר:
קסבר האי תנא קרנא בלא
שבויה עדיפא.

תורה אור השלם

1. וכו' ישאל איש מעם
רעהו וישבר או מות
דמיון (ב) ודאי דמחייב
(ט) ודאי דמחייב (ט)
(ט) ודאי דמחייב (ט)
(ט) ודאי דמחייב (ט)

הגרות הר"ב

(ב) וכו' שוכר בשומר חנם
דמי. ג"כ אע"פ דבכה
הדין לעיל דמורה כענין
חייב אף שהוא ש"ס דמי
בגניבה כיון דלמקטע גמרי
בש"מ מ"מ היינו דוקא
שנגבה בלאו פניו שגמרי
בש"מ גמרי כ"ו דבמקטע
חייב לעיל ע"פ ד"ה
ל"ל דמחייב ל"ו כ"י ש"ס:
(ג) ר"י ד"ה ר"י ר"י ר"י
וכי' פטר נפשיה הבא
נמצא:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה לא אמר
וכו' ולא יעמא. פ' ברכות
דף כ"ה ע"ב רש"י ד"ה
תחת שמחת וכו':

הגרות הגר"א

[א] תוב' ד"ה נפלה כו'
הוא כו'. ג"כ והלא כו'
חולק על זה וכו' וזוהי
פשיעה וכו' וזוהי מוכח
כו':

ר.ב. האי דקמי מה שנהניא
על התבואה שיקעמן בקרקע והפסידו והיא נהנית שלא לתתה
מקרקע: ופריך **אלא אלא** אפי' מה שנהניא לא משלמס. בתמיה:
לימא רב לטעמיה דאמר. גבי הכניס פירותיו לתוך חבירו שלא
ברשות בשור שנגח את הפרה (לעיל דף מו): דקמי חוקה כהס
בהמה של בע"ה חייב בעל הפירות ואמר רב כשהחולקת בהן שני
אלא אלא והתירוז פטור הימניס דהוא לה שלא תאכל והכא
נמי אמר בעל הבהמה בירידתה אטקה איהו שלא
ובאכילתה היה לה שלא תאכל ומה אני יכול לעשות:
לא

ר.ב. האי דקמי מה שנהניא
על התבואה שיקעמן בקרקע והפסידו והיא נהנית שלא לתתה
מקרקע: ופריך **אלא אלא** אפי' מה שנהניא לא משלמס. בתמיה:
לימא רב לטעמיה דאמר. גבי הכניס פירותיו לתוך חבירו שלא
ברשות בשור שנגח את הפרה (לעיל דף מו): דקמי חוקה כהס
בהמה של בע"ה חייב בעל הפירות ואמר רב כשהחולקת בהן שני
אלא אלא והתירוז פטור הימניס דהוא לה שלא תאכל והכא
נמי אמר בעל הבהמה בירידתה אטקה איהו שלא
ובאכילתה היה לה שלא תאכל ומה אני יכול לעשות:
לא